

REGIONALT VÆKSTPARTNERSKAB MELLEM REGERINGEN OG VÆKSTFORUM FOR REGION MIDTJYLLAND

---

24. maj 2012

Danmark står over for en betydelig vækstudfordring, som ikke alene skyldes den aktuelle krise, men også at den danske konkurrenceevne er forringet gennem en årrække. Det er derfor en central prioritet, at Danmark kommer tilbage som en konkurrencedygtig spiller på de globale markeder og er et attraktivt investerings-, udviklings- og produktionsland.

Dette understreger vigtigheden af en offensiv erhvervs- og vækstpolitik.

De generelle vækstvilkår skal forbedres. Det gælder fx i forhold til arbejdsudbud, uddannelse, adgang til kapital, konkurrence, forskning, innovation og infrastruktur.

Samtidig skal der fokuseres på de specifikke vækstvilkår på områder, hvor dansk erhvervsliv har særlige styrker og potentialer. Det kan fx være på områder, hvor der er udsigt til en stigende global efterspørgsel, og hvor vi samtidig kan løse vigtige globale samfundsudfordringer inden for fx sundhed, fødevarer, klima og miljø. Områder, som Vækstforum for Region Midtjylland vurderer, er væsentlige styrkepositioner i regionen.

Regeringen og Vækstforum for Region Midtjylland er enige om at sikre en stærk og koordineret sammenhæng mellem den nationale og regionale indsats for vækst og erhvervsudvikling.

Parterne har på den baggrund indgået et regionalt vækstpartnerskab. Med vækstpartnerskabet ønsker regeringen og vækstforum et styrket samarbejde om indsatsen for vækst og erhvervsudvikling i Region Midtjylland, herunder om udvalgte indsatser, der har særlig prioritet i vækstforums erhvervsudviklingsstrategi for 2010-2020 "En globalt konkurrencedygtig region".

Region Midtjylland har i samarbejde med kommuner, DI og arbejdstagerorganisationer sat særligt fokus på at fastholde og udvikle industriproduktionen i regionen. Industriproduktion spiller fortsat en stor rolle for beskæftigelse, eksport og værdiskabelse i Region Midtjylland. Industrien tegner sig for 17 % af beskæftigelsen i Region Midtjylland og 71 % af eksporten. Som i hele Danmark, har arbejdspladser indenfor industrien været under pres i regionen – særligt i kriseårene. Faldet i industribeskæftigelsen giver også en udfordring for serviceerhvervene, der tegner sig for størstedelen af regionens beskæftigelse, da mange servicejobs er koblet til fremstillingsindustrien.

Vækstforum Midtjylland vil i sin indsats for at fastholde og udvikle industriproduktionen i regionen have særlig fokus på at øge virksomhedernes produktivitet, innovation og eksport samt arbejdsstyrkens evne til at bidrage hertil.

Vækstforum lægger vægt på, at indsatsen udfoldes i sammenhæng med regeringens arbejde hermed.

Vækstforum for Region Midtjylland, erhvervs- og vækstministeren, ministeren for forskning, innovation og videregående uddannelser samt ministeren for by, bolig og landdistrikter har i forbindelse med indgåelse af vækstpartnerskabet drøftet de erhvervs- og vækstmæssige udfordringer og muligheder i regionen, herunder:

- Vækstforums hidtidige indsats for vækst og erhvervsudvikling, herunder de resultater vækstforum har opnået siden kommunalreformen i 2007 samt strukturfondenes betydning for den regionale vækstpolitik
- Et sammenhængende effektivt offentligt innovations- og erhvervsfremmesystem
- Perspektiverne i et styrket samarbejde mellem vækstforum og LAG'erne om erhvervsindsatsen i landdistrikter og yderområder
- Vækstforums arbejde med regionale styrkepositioner og et styrket samarbejde om vækst inden for sundhed og velfærd, grøn omstilling og fødevarerhvervet
- En fokuseret indsats på et sammenhængende uddannelsessystem orienteret mod erhvervslivets behov

Nedenfor beskrives udvalgte indsatser for vækst og erhvervsudvikling, som parterne vil samarbejde om inden for rammerne af vækstpartnerskabet.

Vækstpartnerskabet indgås inden for de eksisterende økonomiske og administrative rammer.

1. Et sammenhængende effektivt offentligt innovations- og erhvervsfremmesystem

Vækstforum for Region Midtjylland og regeringen vil forsætte samarbejdet om udviklingen af ét sammenhængende, effektivt innovations- og erhvervsfremmesystem, der matcher virksomhedernes behov for viden og bidrager til øget innovation og vækst.

Regeringen og Vækstforum for Region Midtjylland er enige om at gennemføre en dialog med deltagelse af relevante parter om mulighederne for at skabe endnu bedre sammenhæng mellem konkrete rådgivnings-, vejlednings- og sparringstilbud, og herunder at sikre, at de eksisterende tilbud bredes bedst muligt ud til relevante virksomheder.

Parterne vil desuden gennem løbende koordinering af initiativer tilstræbe, at der ikke iværksættes overlappende regionale og statslige initiativer, og sikre, at der både i Væksthuset og det øvrige erhvervsfremmesystem – herunder innovationsnetværkene - er et solidt kendskab til de initiativer, der iværksættes fra statslig side. De offentlige innovationsordninger og videninstitutioner skal i høj grad bidrage til at innovationsindsatsen forplanter sig til vækst og beskæftigelse og universiteterne - på linje med andre videregående uddannelsesinstitutioner - har en væsentlig rolle heri.

Det skal være attraktivt at starte og drive virksomhed i Danmark, og derfor er det også vigtigt, at der blandt andet er god adgang til information og rådgivning om etablering og drift af virksomheder i alle egne af landet, herunder i landdistrikterne. Nye og mindre virksomheder, der modtager vejledning og rådgivning, har større chance for at udvikle sig til vækstiværksættere og vækstvirksomheder. Samtidig betyder globaliseringen, at de danske virksomheders vækst- og fremtidsmuligheder i stigende grad afhænger af eksport og internationalisering.

Regeringen vil fremlægge en innovationsstrategi, der har til formål at øge innovationskapaciteten og skabe en fælles retning for innovationspolitikken. Som led i arbejdet med innovationsstrategien vil regeringen tage initiativ til en dialog med vækstfora om samspillet mellem de statslige og regionale innovationstilbud.

Regeringen og Vækstforum for Region Midtjylland har allerede et tæt samarbejde i dag på innovationsområdet, blandt andet om indsatser i regi af Fornyelsesfonden og Rådet for Teknologi og Innovation, blandt andet om at etablere strategiske, sammenhængende platforme for forskning og innovation, styrke virksomhedernes deltagelse i de danske innovationsnetværk, styrke smv'ers innovationskraft samt fremme samspil mellem den offentlige og private sektor.

Rådet for Teknologi og Innovation, Ministeriet for Forskning, Innovation og Videregående Uddannelser og de regionale vækstfora aftalte i februar 2011 at udarbejde en strategi for, hvordan man samlet set fra national og regional side kan skabe gode rammer for innovation, videndeling og vækst i innovationsnetværk og klynger, herunder at sikre et styrket samarbejde og arbejdsdeling mellem det statslige og regionale niveau. Dette arbejde vil parterne gøre færdigt i 2012.

Vækstforum og regeringen vil understøtte et tættere lokalt og regionalt samarbejde mellem uddannelsesinstitutioner, beskæftigelsesregionerne, kommunerne og arbejdsmarkedets parter for at understøtte den lokale og regionale kompetenceudvikling og mulighederne for uddannelse for ansatte og ledige til fremtidens arbejdsmarked. Vækstforum Midtjylland vil konkret sætte fokus på et tættere samarbejde med VEU-centrene, som den koordinerende enhed på voksen- og efteruddannelsesområdet, således at voksen- og efteruddannelsesindsatsen i højere grad bidrager til at fremme den regionale erhvervsudvikling. Regeringen vil sætte fokus på, at VEU-centrene sikrer et tættere samarbejde med vækstforum om voksen- og efteruddannelse. Parterne er enige om at styrke dette samarbejde ved blandt andet at indgå i relevante samarbejdsprojekter.

Parterne vil i relation til de videregående uddannelser drøfte konkrete projektforslag om samarbejdsmuligheder, der understøtter samspillet mellem praksis, forskning og teknologi i den innovative kapacitetsopbygning. Vækstforum vil invitere Styrelsen for Forskning og Innovation til en drøftelse herom. Ved samme lejlighed kan parterne drøfte innovationsstrategien samt om der gennem en samtænkning af de statslige og regionale initiativer i højere grad kan bidrages til løsningen af store samfundsmæssige problemer.

2. Styrket samarbejde på udvalgte erhvervsområder

Parterne er enige om et styrket samarbejde om indsatsen på udvalgte erhvervsområder, hvor dansk erhvervsliv har særlige styrker og potentialer.

Regeringen vil på udvalgte erhvervsområder nedsætte vækstteams, der skal udarbejde anbefalinger til regeringen om indsatser, der kan styrke væksten inden for det konkrete erhvervsområde. Der er indtil videre nedsat vækstteams på 4 områder: Vand, bio & miljøteknologi, Kreative erhverv · design, Det Blå Danmark og Sundheds- og velfærdsløsninger. Der er endvidere foreløbigt planlagt at nedsætte vækstteams på yderligere tre områder: Klima og energi, Fødevarer samt Turisme og anden oplevelsesøkonomi.

Det er aftalt, at vækstforum som bidrag til de enkelte Vækstteams arbejde vil:

1. Bidrage med kortlægning af erhvervsmæssige styrker i regionen inden for erhvervsområderne
2. Beskrive vækstforums hidtidige indsats inden for erhvervsområderne
3. Give eventuelle indspil til, hvad der ses som vækstbarrierer inden for erhvervsområderne

Regeringen vil i forlængelse af de enkelte vækstteams anbefalinger udarbejde handlingsplaner, som kan forbedre vækstvilkårene på erhvervsområdet. Danmarks Vækstråd, hvor blandt andet formændene for hvert vækstforum har sæde, vil blive hørt i forbindelse med arbejdet. Regeringen vil drøfte udmøntningen af handlingsplanerne med Vækstforum for Region Midtjylland på relevante områder.

3. En øget fokuseret indsats med henblik på at skabe vækst inden for sundheds- og velfærdsområdet

Parterne er enige om at styrke samarbejdet om det erhvervsmæssige potentiale inden for sundheds- og velfærdsområdet. Der er allerede igangsat en række initiativer på området både i regionalt regi og i regi af blandt andet Fornyelsesfonden. De hidtidige erfaringer og resultater herfra vil blive formidlet til vækstteamet for Sundheds- og velfærdsløsninger, som en del af grundlaget for deres arbejde på området, jf. initiativ 2.

Derudover er flere nye, større projekter på området på vej til at blive realiseret. Staten og regionerne vil i de kommende år investere mere end 40 mia. kr. i nye sygehuse og modernisering af eksisterende. For at udnytte det erhvervsmæssige potentiale i forbindelse hermed har Fornyelsesfonden og vækstforaene for Nordjylland, Midtjylland, Syddanmark, Sjælland og Hovedstaden etableret et partnerskab for sundheds- og sygehusinnovation med et budget på 100 mio. kr. Partnerskabets midler udmøntes i 2012-2013 og har til formål at udvikle fremtidens sygehusløsninger i et tæt samarbejde mellem offentlige myndigheder og private virksomheder. Der vil som led heri fx kunne støttes udvikling af nye løsninger inden for fx telemedicin og logistik. Regeringen og Vækstforum for Region Midtjylland er enige om at følge aktiviteterne i partnerskabet for sundheds- og sygehusinnovation tæt.

Region Midtjylland og Aarhus Universitet har i slutningen af 2011 indgået en partnerskabsaftale om regional erhvervsudvikling og sundheds- og velfærdsydelse.

Aftalen fastlægger rammerne for samarbejdet mellem region og universitet om bl.a. forskning, talentudvikling, uddannelse, innovation og videnukveksling. Region Midtjylland og Aarhus Universitet bestræber sig bl.a. på at udvikle et center for sundhedsrådgivning, der skal samle forskning fra universitetets sundhedsfaglige og samfundsfaglige forskningsmiljøer. Med en tværdisciplinær indsats vil der i langt højere grad kunne ses på helheder og sammenhænge i sundhedsvæsenet og på konsekvenser af sundhedsvæsenets indsats på tværs af sektorer. Sundhedsrådgivningen vil endvidere øge mulighederne for forskning i, hvorvidt implementering og organisering af nye og eksisterende indsatser giver den ønskede effekt og herigennem medvirke til, at sundhedspolitiske valg og prioriteringer understøttes af et evidensbaseret beslutningsgrundlag.

Vækstforum og regeringen er enige om, at løsningen af samfundsmæssige udfordringer inden for sundhedsområdet kan være et vigtigt omdrejningspunkt for både at generere fremtidig velfærd og udvikle nye erhvervsmæssige vækstområder.

Region Midtjylland og Aarhus Universitet vil arbejde sammen om realiseringen af CORE (Center of Research and Education), der skal ligge i hjertet af det nye Universitetshospital, og blandt andet rumme muligheden for forsøgsforløb og projekter med industrien. Regionen og Universitet vil arbejde sammen om at fremme samarbejdet mellem klinik, forskning og industri gennem et såkaldt Bio-X Denmark initiativ, der på sigt skal placeres i CORE. Ideen bag Bio-X Denmark er at bringe forskningen, klinikken og industrien sammen i innovative partnerskaber til fremme af forskningen, menneskelige kompetencer, produkter, services og processer til et globalt marked for sundheds- og velfærdsteknologier, der kan bidrage til at løse de (globale) samfundsmæssige udfordringer på området.

Tværgående innovationssamarbejder, der bl.a. involverer universitet - herunder universitetshospital - erhvervsliv og offentlige myndigheder, vil spille en væsentlig rolle på dette område.

Regeringen og en række private og regionale parter vil i foråret 2012 etablere et markedsføringskonsortium, der skal styrke kendskabet internationalt til Danmarks erhvervsmæssige styrker og kompetencer inden for sundheds- og velfærdsløsninger. Vækstforum opfordres til at bidrage med erfaringer og viden på området.

4. Grøn omstilling

Regeringen og Vækstforum for Region Midtjylland vil fortsætte det brede samarbejde inden for klima og energi. Samarbejdet vil blandt andet ske i regi af det kommende vækstteam "Klima og energi" og kan eventuelt omfatte implementeringen af dele af energiaftalen fra marts 2012.

Størstedelen af den danske industrieksport inden for energi- og miljøområdet stammer fra midtjyske virksomheder. Især vindmølleindustrien har en meget stor erhvervsmæssig betydning i Region Midtjylland. Vækstforum Midtjylland ser derfor særligt frem til at samarbejde om initiativer inden for vind samt biomasse - herunder biogas - og klimatilpasning, der er regionale fokusområder.

På vindområdet er det regeringens mål, at halvdelen af Danmarks traditionelle elforbrug skal komme fra vind i 2020. Erhvervs- og Vækstministeriet vil i dialog med de regionale vækstfora og Vindmølleindustrien belyse, hvordan vi samlet set bedst kan fastholde og udvikle Danmarks position på vindmølleområdet, blandt andet set i lyset af den aktuelle restrukturering af værdikæden. Parterne vil på grundlag heraf drøfte tilrettelæggelsen af den fremtidige regionale og nationale indsats på området.

Der er i 2011 igangsat et projekt inden for ”Udvikling og omstilling i vindmølleindustrien i Region Midtjylland” til i alt 13,6 mio. kr. med deltagelse af virksomheder, kommuner, vidensinstitutioner (universiteter) og andre aktører i regionen. Projektet løber frem til medio 2014. Projektets erfaringer kan i relevant omfang indgå i overvejelserne om den fremtidige indsats på området.

I forhold til biomasse har Region Midtjylland dels en række geografiske og dyrkningsmæssige fordele, dels har regionen understøttet opbygningen af en erhvervssektor med særlig ekspertise inden for specielt bioforgasning og relaterede teknologier.

Øget anvendelse af biomasse indebærer en række meget store samfundsmæssige og erhvervsmæssige perspektiver i forhold til forsyning af vedvarende energi, materialer og kemiske råstoffer. Beregninger viser, at produktionen af biomasse fra jordbruget har et stort vækstpotentiale, og Region Midtjylland har gode forudsætninger for at deltage i opbygningen af fremtidens biobaserede samfund.

Særligt hvad angår omstilling til vedvarende energi vil

- parterne drøfte hvordan der kan skabes bedre rammer for en omstilling til brug for vedvarende energikilder i energiforsyningen og herunder også i transportsektoren. Drøftelserne kan bl.a. ske som led i Region Midtjyllands indspil til vækstteams arbejde og regeringens ønsker om at fremme lokal og regional strategisk energiplanlægning.
- den regionale strategi for 50% vedvarende energi i 2025 opstille en konkret plan for indfrielse af dette mål gennem anvendelse af egne energiressourcer. I tilknytning til planen vil der blive udarbejdet klima- og energiregnskaber med tilhørende lokale handlingsplaner for samtlige kommuner i regionen og for regionen selv.
- den regionale energistrategi understøttes af konkrete ressourceplaner og – kortlægning indenfor biomasse og vind. I regionen undersøges der konkrete muligheder for etablering af et anden-generations bioethanolanlæg samt større biogasfaciliteter m.m. Et væsentligt element er at fokusere på en effektiv og miljømæssig bæredygtig anvendelse af biomasseressourcerne. I tilknytning hertil arbejdes der hen imod etablering af et pilotanlæg for bioraffinering.
- den regionale energistrategi have et særligt fokus på en omstilling til anvendelse af vedvarende energi i de decentrale kraftvarmeværker. Konkret vil regionen igangsætte et omstillingsprogram, som skal bistå kraftvarmeværkerne med denne omstilling.
- parterne se Region Midtjyllands energistrategi og -handlingsplan som et eksempel på et partnerskab om strategisk energiplanlægning mellem kommuner, region, lokale virksomheder og energiselskaber.

Regeringen har sat øget fokus på klimatilpasningsområdet. Det er regeringens mål, at alle kommuner udarbejder en handlingsplan for klimatilpasning indenfor max 2 år.

Indenfor klimatilpasningsområdet er der igangsat projekter, der skal medvirke til at klimatilpasning i Region Midtjylland fokuserer på både de tekniske og forvaltningsmæssige udfordringer, samt de erhvervmæssige muligheder, der er for virksomhederne i Region Midtjylland. Der arbejdes regionalt, nationalt og internationalt indenfor dette felt. Ved de igangværende projekter søges desuden at finde nye grønne vækstmuligheder. Arbejdet understøttes af aktører som kommuner, vandselskaber, produktionsvirksomheder og vidensinstitutioner.

I relation til klimatilpasningsområdet vil parterne hen over sommeren 2012 drøfte mulighederne for at samarbejde om:

- demonstrationsfaciliteter indenfor vand og klimatilpasning, der kan fremme udvikling og styrke eksportpotentialet.
- regionale løsninger på udfordringerne samt eventuelt eksport af know-how indenfor vand- og klimatilpasningsområdet, som bl.a. kan ske gennem et samarbejde mellem offentlige myndigheder på klimatilpasningsområdet.
- at vælge de bedste klimatilpasningsstrategier og handlinger, der følger den nyeste viden og gode erfaringer på området.

5. En fokuseret indsats på vækst inden for fødevarerhvervet

Den danske fødevarerproduktion står overfor en række store muligheder, men også store udfordringer. Mulighederne er bl.a., at der på globalt plan forventes en øget efterspørgsel på fødevarer af høj kvalitet og stigende efterspørgsel efter fødevarer, som opfylder forbrugerens særlige ernæringsmæssige eller sundhedsmæssige behov. Udfordringen er, at det høje danske omkostningsniveau gør det vanskeligt for fødevarerproduktionen at konkurrere internationalt. Det stiller bl.a. krav om øget effektivitet og produktivitet.

Vækstforum vurderer, at Region Midtjylland er et af Europas førende fødevarerområder, og imødegåelse af fødevarerhvervets udfordringer og udnyttelsen af dets muligheder kræver tæt samarbejde mellem forskning, innovation, forarbejdning og forædling. Der er et stort samarbejds potentiale mellem regionens fødevarerproducenter, forarbejdningsvirksomheder og Aarhus Universitets styrkepositioner inden for især planteproduktion og husdyrbrug. Det er regionens ambition gennem dette samarbejde at tiltrække nye fødevarer virksomheder og skabe udviklingsmiljøer f.eks. i tilknytning til Agro Food Park i Skejby.

Gennem Aarhus Universitets Nationale Center for Jordbrug og Fødevarer løses forskningsbaserede myndighedsopgaver ifølge aftale med Fødevarerministeriet, og centret synliggør i det hele taget, hvordan forskning i fødevarer og jordbrug kan bidrage til at levere viden til samfundet og erhvervet.

Vækstforum for Region Midtjylland støtter regeringens intentioner bag den netop nedsatte Natur- og Landbrugskommission og vil medvirke til, at perspektiverne for udvikling af fremtidens landbrug i et grønt perspektiv kan fremmes. Det er i regionens

forsknings- og innovationsmiljøer allerede i dag vist, at det er muligt at øge energiproduktionen baseret på biomasse fra jordbruget uden at reducere fødevarerproduktionen, samtidig med at belastningen af miljø, klima og biodiversitet reduceres gennem en intelligent arealanvendelse.

Parterne er i forlængelse heraf enige om at arbejde for, at European Institute of Technology (EIT) udbyder et Knowledge and Innovation Community (KIC) med fokus på fødevarer fra 2014, og at danske fødevarer virksomheder og forsknings- og innovationsmiljøer i væsentlig grad søges inddraget i fremtidige udviklings- og forskningsprojekter under et sådant.

Et konsortium med deltagelse af blandt andre Region Sjælland, Uddannelsescentret i Roskilde og Aalborg Universitet har i 2011 har været med til at etablere Madkulturen, hvor ideer inden for madkultur og fødevarerinnovation kan løftes til konkrete initiativer. Madkulturen vil i samarbejde med vækstfora arbejde for at styrke den regionale identitet i fødevarer og vil blandt andet se på de regionale fødevareraktørers potentielle forretningsmuligheder i "det ny nordiske køkken", som oplever kraftigt stigende interesse på hjemme- og eksportmarkederne. Madkulturen går i dialog med vækstforum herom.

Der indledes desuden et samarbejde mellem de regionale vækstfora, Madkulturen og relevante ministerier om kortlægning af eksisterende fødevareruddannelser samt afdækning af behovet for nye kompetenceudviklingstiltag inden for fødevarerhvervet.

I et tæt partnerskab mellem Vækstforum for Region Midtjylland og markedsføringskonsortiet FOOD fortsættes den målrettede indsats med at markedsføre og udvikle danske kvalitetsfødevarer og gastronomi i udlandet. Herunder ikke mindst samarbejdet omkring Food Festival, der afholdes i Midtjylland i sensommeren 2012, og igen i 2013 med henblik på at blive en årligt tilbagevendende begivenhed.

Vækstforum for Region Midtjylland vil gerne udvikle fiskerierhvervet med udgangspunkt i regionens tre vestkysthavne og Kompetencecentret for fiskeriets uddannelser i Thyborøn. Fødevarerministeriet er åben over for en løbende dialog med Vækstforum for Region Midtjylland og andre regioner med henblik på at videndele og sparre om fx rammebetingelser, støtteordninger mv. i forhold til regionens udvikling af initiativer og indsatser på området. Andre relevante parter kan indgå i dialogen.

6. En fokuseret indsats for et sammenhængende uddannelsessystem orienteret mod erhvervslivets nuværende og fremtidige behov

Regeringen og vækstforum er enige om at bedre og mere uddannelse er afgørende for en konkurrencedygtig arbejdsstyrke, der kan bidrage til erhvervsmæssig vækst og velstand.

Parterne vil arbejde for et bedre undervisnings- og læringsmiljø på ungdomsuddannelsesområdet og vil i 2012 fokusere på initiativer, der kan bidrage til at sikre flere praktikpladser til erhvervsuddannelseseleverne.

Vækstforum og regeringen vil fortsat fremme etableringen af partnerskaber mellem erhvervsskoler, virksomheder og GTS-institutter på initiativ ved vækstforum. Dette arbejde vil inddrage erfaringerne fra det eksisterende samarbejde omkring Center of Excellence.

Parterne vil desuden etablere nye samarbejder på gymnasieområdet. Parterne vil samarbejde om rekrutteringen af gymnasiefremmede elever samt om at øge deres udbytte og gennemførelse af en gymnasial uddannelse. Regeringen vil konkret samarbejde med vækstforum om at videreformidle relevante erfaringer fra de enkelte regioner, og parterne vil indgå i relevante samarbejdsprojekter. Derudover vil parterne samarbejde om virkelighedsnære aktiviteter for talentfulde elever via netværksdannelse. Vækstforum og regeringen vil understøtte, at gymnasier indgår i dannelse af netværk med aftagerinstitutioner og virksomheder. Indholdet af netværkene bør udformes i fællesskab med de deltagende gymnasier, aftagerinstitutioner og virksomheder.

Vækstforum for Region Midtjylland vil med de øvrige vækstfora blive inviteret til et fællesmøde af Ministeriet for Børn og Undervisning, hvor vækstforums ønsker samlet drøftes.

Parterne vil fremme samarbejdet mellem erhvervsakademier, der blandt andet uddanner datamatikere, laboranter, finansøkonomer mv., og små- og mellemstore virksomheder på de enkelte regionale uddannelsesområder. Samarbejdet skal ske på grundlag af en fælles målsætning om kvalitet i erhvervsakademiuddannelserne og uddannelsesinstitutionernes aktive bidrag til udviklingsaktiviteter i virksomhederne og kan fx omfatte uddannelsesinstitutionernes medfinansiering af udviklingsprojekter, målrettet kompetenceudvikling af medarbejdere i virksomhederne, eksamensprojekter, 'udviklingsstipendier' for undervisere i ophold i virksomheder, SMV-medarbejdere som gæsteundervisere, virksomhedernes input til praksisnær casebaseret undervisning i uddannelserne mv.

Parterne er desuden enige om at gennemføre dialogmøder mellem de regionale vækstfora og ledelsen på de erhvervs- og professionsrettede videregående uddannelsesinstitutioner, hvor uddannelsesinstitutionerne og erhvervslivet kan drøfte, hvorledes institutionerne i højere grad kan understøtte vækst i virksomhederne gennem uddannelser og produktion af viden af høj kvalitet.

Vækstforum og Ministeriet for Børn og Undervisning vil arbejde for at sikre et tættere lokalt samarbejde mellem uddannelsesinstitutionerne ved at understøtte de lokale institutioners overvejelser med henblik på indgåelse af fusioner mellem institutioner, etablering af campus eller administrative fællesskaber. Indsatsen vil særligt være relevant i visse yderområder på grund af den demografiske udvikling. Ministeriet for By, Bolig og Landdistrikter vil medvirke til at sikre videreformidling af gode eksempler på et tættere samarbejde.

Parterne er enige om at fremme et internationalt orienteret uddannelsessystem og samarbejde om at rekruttere højtuddannet arbejdskraft og bachelorer. Det vil parterne blandt andet tilstræbe ved at sikre lange videregående uddannelser i såvel Aarhus som

Herning og sikre et geografisk balanceret udbud af bacheloruddannelser i Region Midtjylland.

Parterne vil ligeledes diskutere konkrete projektforslag og samarbejdsmuligheder, der kan fremme uddannelsesinstitutionernes arbejde med internationalisering. Vækstforum vil invitere Styrelsen for Universiteter og Internationalisering til en drøftelse herom, herunder eventuelle samarbejdsmuligheder med det regionale kontor i Bruxelles og det regionale samarbejde "Det internationale elevcenter" i Herning.

Ministeriet for Børn og Undervisning planlægger som opfølgning på kommuneaftalen for 2012 at gennemføre en analyse af muligheder for at etablere internationale linjer på grundskoleniveau i kommunalt regi. Analysen forventes afsluttet i 2012. En eventuel ændring af det gældende regelsæt bør afvente resultatet af analysen.

Parterne vil desuden udbrede relevant viden om talentudvikling.

7. Evaluering af kommunalreformen

Med kommunalreformen, der trådte i kraft 1. januar 2007, blev den offentlige sektor i Danmark omorganiseret. Der blev etableret et nyt kommunalt og regionalt Danmarkskort og gennemført en ny opgavefordeling mellem stat, kommuner og regioner – også på erhvervsområdet.

De regionale vækstfora blev oprettet i forbindelse hermed og har som led heri haft ansvaret for den regionale indsats for vækst og erhvervsudvikling. Vækstforaene har til opgave at overvåge de regionale og lokale vækstvilkår og udarbejde en regional erhvervsudviklingsstrategi med afsæt i regionens erhvervspecialisering og rammevilkår. Med afsæt i strategien indstiller vækstfora til regionsrådet om anvendelsen af de midler, regionen har afsat til erhvervsformål og indstiller til staten om anvendelsen af EU's strukturfondsmidler.

Regeringen vil foretage en evaluering af kommunalreformen og den nuværende arbejdsdeling mellem kommuner, regioner og stat. Dette omfatter blandt andet regionernes opgave vedrørende regional udvikling, herunder den regionale indsats for vækst og erhvervsudvikling.

Med henblik på at evaluere kommunalreformen på erhvervsområdet er der nedsat en arbejdsgruppe med Erhvervs- og Vækstministeriet som formand og med deltagelse af Økonomi- og Indenrigsministeriet, Finansministeriet, Skatteministeriet, Miljøministeriet, Beskæftigelsesministeriet, Ministeriet for By, Bolig og Landdistrikter, KL og Danske Regioner. Der sættes som led i evalueringen fokus på opgavefordelingen i erhvervsudviklingsindsatsen, evaluering af de regionale vækstforas indsats, udgifter til administration, regionale udviklingsplaner samt evaluering af kommunernes virksomhedsrettede sagsbehandling.

Regeringen og vækstforum har på den baggrund aftalt, at Vækstforum Midtjylland blandt andet vil bidrage med information og data til brug for en evaluering af indsatsen for vækst og erhvervsudvikling, der bl.a. skal belyse de regionale vækstforas anvendelse af erhvervsudviklingsmidler (EU's strukturfondsmidler samt regionale

midler), herunder om der med kommunalreformen er skabt grundlag for en mere strategisk, sammenhængende anvendelse af disse midler.

8. Design og arkitektur

Regeringen og en række private og regionale parter vil i foråret 2012 etablere et design- og arkitekturkonsortium med base i Kolding. Konsortiet skal blandt andet koordinere markedsføringen af danske designløsninger og aktiviteter på eksportmarkederne. Efter etableringen af konsortiet vil vækstforum blive kontaktet med henblik på et samarbejde for at sikre forankring i hele landet.

Vækstforum og regeringen er enige om, at relevante institutioner fra Region Midtjylland, herunder bl.a. VIA UC DAMB, Aarhus Arkitektskole, Aarhus Universitet og Væksthus Midtjylland går i dialog med konsortiet med henblik på at afdække samarbejdsflader og eventuelle fælles markedsføringsaktiviteter. Samt at erfaringerne, som høstes i initiativet AND (arkitektur, design og ny teknologi), iværksat af Aarhus Kommune, Arkitektskolen i Aarhus og Region Midtjylland bliver delt med konsortiet.

Parterne er enige om behovet for et øget videngrundlag om, hvordan design kan anvendes i virksomhedernes innovationsaktiviteter. Vækstforum og Dansk Design Center vil drøfte de hidtidige erfaringer i regionen og undersøge muligheden for at gennemføre designpartnerskaber mellem Dansk Design Center og regionens små og mellemstore virksomheder.

Kulturministeriet deltager gerne i udbredelsen af brugen af design med afsæt i en række tiltag på designområdet, der har et erhvervspolitisk fokus.

9. Turisme

Der er enighed om, at de regionale vækstfora inddrages i forbindelse med arbejdet med at formulere en national turismestrategi samt i at udvikle bæredygtig grøn turisme og kulturturisme på grundlag af stedbundne potentialer.

De danske kystområder indeholder store natur- og landskabsværdier og kystturismen har stor betydning for Danmark og de danske yderområder og landdistrikter i særdeleshed. Kystturismen er imidlertid under pres, blandt andet fordi de traditionelle målgrupper – svenske og tyske børnefamilier – i stigende grad tager andre steder hen, som fx kan tilbyde billigere produkter. Parterne har en fælles interesse i at styrke og effektivisere samarbejdet blandt kystturismens mange aktører, dette gælder også på tværs af regionsgrænserne omkring Limfjorden. På den baggrund er Center for Kystturisme blandt andet etableret i et samarbejde mellem Erhvervs- og Vækstministeriet, Region Midtjyllands, Syddanmarks, Sjællands og Nordjyllands vækstfora samt Ringkøbing-Skjern kommune. Centeret har til formål at forestå analyser, videnindsamling, gennemføre udviklingsaktiviteter mv., der kan bidrage til, at kystturismens forskellige aktører kan træffe strategiske beslutninger på et mere kvalificeret grundlag. Parterne er enige om at følge aktiviteterne i regi af Center for Kystturisme tæt. Regeringen vil desuden arbejde for, at Center for Kystturisme efter dets etablering i foråret 2012 tager initiativ til at få afdækket mulighederne for samarbejde med de lokale aktionsgrupper (LAG) om turismefremme. Vækstforum vil

derudover give konkrete indspil til at forbedre koordinationen i udviklingen og markedsføringen af dansk kystturisme. Indspillene gives i regi af koordinationsgruppen om turisme.

Erhvervsturisme spiller også en væsentlig rolle i Vækstforum for Region Midtjyllands turismesatsning. Parterne er enige om, at regionen og VisitDenmark vil fortsætte det tætte samarbejde om markedsføring af hele Danmark – inklusiv Region Midtjylland – som en international erhvervsturismedestination.

10. Investeringsfremme

Regeringen vil arbejde for at tiltrække udenlandske investeringer og skabe bedre rammer for udenlandske virksomheders investeringer i Danmark. Regeringen vil derfor nedsætte en arbejdsgruppe, der skal sikre en styrket og effektiv koordination af indsatsen for at tiltrække og fastholde udenlandske virksomheder i Danmark. Arbejdsgruppen skal bl.a. gennemgå modtage- og fastholdelsesindsatsen med henblik på at sikre, at den skaber de mest optimale forhold for de udenlandske virksomheder, herunder sikre bedre koordination mellem den kommunale, regionale og nationale indsats. Regeringen vil invitere Danske Regioner, Copenhagen Capacity, Foreningen Vestdansk Investeringsfremme samt KL til at deltage i arbejdsgruppen. Vækstforum inviteres til at bidrage med indspil til processen i form af beskrivelser af udfordringer samt forslag til løsninger.

Samarbejdet om den veldanske investeringsfremmeindsats forventes fortsat i Foreningen Vestdansk Investeringsfremme (FVI) som et fælles projekt mellem de veldanske regioner. De veldanske regioner og Invest in Denmark under Udenrigsministeriet har med FVI skabt en arbejdsdeling, hvor man regionalt forestår modtageapparatet i Danmark samt kortlægningsopgaver og klyngeudvikling, mens Invest in Denmark forestår marketing og salgsarbejdet i udlandet via medarbejdere på udvalgte danske repræsentationer i Asien, Europa og Nordamerika. Foreningen Vestdansk Investeringsfremme har ansat otte regionale projektledere i Vestdanmark, som er fuldt integreret i Invest in Denmarks organisation. I april 2012 har alle tre vækstfora bevilget midler til en forlængelse af FVI i 2013 og 2014.

11. Samarbejde om at udnytte nye muligheder i digitalisering

Digitalisering spiller en vigtig rolle i skabelsen af nye løsninger på samfunds- og erhvervsmæssige udfordringer og bidrager til at styrke konkurrencekraften i erhvervslivet. For at udnytte potentialet på området lancerede den tidligere regering, KL og Danske Regioner i august 2011 en fællesoffentlig digitaliseringsstrategi for 2011-15, der bl.a. skal lette virksomhedernes vej til vækst. Vækstforum for Region Midtjylland, Erhvervs- og Vækstministeriet og Finansministeriet vil drøfte samarbejds muligheder, der kan understøtte, at flere kan og vil bruge digitaliseringens muligheder, når de innoverer. Drøftelsen kan fx omfatte, hvordan man kan udbrede brugen af offentlig-privat innovation på it-området, muligheden for at virksomheder kan bruge tilgængelige offentlige data til at udvikle nye services, hvordan SMARTregion- og SMARTcity-konceptet kan bidrage til at udnytte mulighederne i øget digitalisering og implementering af den fællesoffentlige digitaliseringsstrategi, der blandt andet skal fremme efterspørgslen efter avancerede it-løsninger.

I februar 2012 blev erhvervs- og vækstministeren enig med KL, regionerne og telebranchen om fem konkrete initiativer, som skal øge mobildækningen i hele Danmark. I forbindelse hermed vil Erhvervsstyrelsen se på, hvilke muligheder og barrierer der er for at forbedre dækningen af højhastighedsforbindelser og for at forbedre mobildækningen gennem initiativer på Erhvervs- og Vækstministeriets område. Dette arbejde vil omfatte både tekniske, juridiske og økonomiske barrierer. Erhvervsstyrelsen forventer at levere initiativer allerede medio 2012. På baggrund af arbejdet vil der i givet fald kunne tages stilling til eventuelle politiske initiativer. Vækstforum vil blive orienteret om initiativerne.

En arbejdsgruppe under Erhvervs- og Vækstministeriet opgør medio 2012 en række måder, hvorpå kommuner og regioner kan fremme bredbåndsudviklingen og dermed bidrage til den danske målsætning, at alle skal kunne få adgang til en internetforbindelse med en hastighed på mindst 100 Mbit/s senest i 2020. Erhvervs- og Vækstministeriet vil med inddragelse af Ministeriet for By, Bolig og Landdistrikter - i samarbejde med vækstforum - bidrage til at udbrede budskaberne via møder i relevante fora, hvor blandt andet alle regioner og Bornholm vil kunne deltage.

12. Samarbejde mellem Vækstforum for Region Midtjylland og de lokale aktionsgrupper

Attraktive levevilkår og gode rammer for at etablere, drive og udvikle virksomheder er vigtige elementer i at fastholde en positiv udvikling uden for de større byer. Visse landdistrikter og yderområder formår at skabe flere positive udviklingstendenser end andre. Når dette er tilfældet, tilskrives det ofte evnen til at udnytte de lokale erhvervspotentialer, som blandt andet findes inden for fødevarer, oplevelsesøkonomi og turisme.

De lokale aktionsgrupper har til opgave at styrke levevilkårene i landdistrikterne og styrke den lokale jobskabelse, fx gennem investeringer i mikrovirksomheder. Parterne er enige om at arbejde for at øge sammenhængen mellem vækstforums erhvervsudviklingsstrategi og de lokale aktionsgruppers investeringer i erhvervsudvikling, således at investeringerne i højere grad trækker i samme retning og bidrager til øget vækst og flere job i regionen. Som led heri vil Ministeriet for By, Bolig og Landdistrikter invitere relevante parter til dialog om erfaringerne med og mulighederne for at styrke samarbejdet mellem LAG og vækstfora, herunder hvordan lokale erhvervspotentialer kan identificeres, understøttes og eventuelt indgå i den regionale helhed.

Fødevarerministeriet vil desuden med inddragelse af Ministeriet for By, Bolig og Landdistrikter fortsætte det tætte samarbejde med de lokale og regionale parter om udmøntningen af den såkaldte 280 mio. kr. pulje, hvor kommuner, regioner og lokale aktionsgrupper samarbejder om en udvikling af fødevarerhvervene, en styrket indsats for natur og miljø og udvikling af landdistrikter generelt. Parterne vil inden for det kommende år gøre status for resultater og perspektiver i samarbejdet herunder initiativer, der sikrer, at midlerne anvendes omkostningseffektivt.

13. Adgang til risikovillig kapital

Parterne er enige om fortsat at have fokus på at medvirke til, at virksomheder har god adgang til risikovillig kapital og viden om relevante muligheder for finansiering.